

بسمه تعالی

آئین نامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته مصوبه نهایی جلسه ۲۹۱ شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۳/۱۰/۲۵

آئین نامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته در ۲۵ ماده و ۲۰ تبصره در دوپست و نودویکمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی به تصویب رسید و از تاریخ تصویب برای دانشجویانی که از ابتدای سال تحصیلی ۱۳۷۳-۷۴ وارد دانشگاه می شوند، لازم الاجرا است. با تصویب این آئین نامه کلیه آئین نامه های آموزشی و بخشنامه های مغایر با آن لغو می گردد.

رای صادره دوپست و نودویکمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۳/۱۰/۲۵ در خصوص آئین نامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته صحیح است، به مرحله اجرا گذارده شود.

دکتر سید محمدرضا هاشمی گلپایگانی
وزیر فرهنگ و آموزش عالی

رونوشت:

- معاون محترم آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی
 - معاون محترم آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
 - رئیس محترم دانشگاه آزاد اسلامی
- خواهشمند است دستور فرمائید به واحدهای مجری ابلاغ نمایند.

سید محمد کاظم نائینی
دبیری شورای عالی برنامه ریزی

بسم الله الرحمن الرحيم

آئین نامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته

مقدمه:

آئین نامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته مصوب ۱۳۶۷، پس از اجرای يك دوره ۵ ساله و مشاهده کاستی ها و همچنین تطبیق با سیاست های آموزش عالی در سطح تحصیلات تکمیلی، نیاز به اصلاحات و تغییراتی داشت که باید در آن به عمل می آمد. این تغییرات براساس نظرات رسیده از دانشگاه ها، اعضای هیأت علمی مسوولان اجرایی و پیشنهاد های معاونین آموزشی دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی در (گردد همای ادواری)، توسط کمیسیون تدوین آئین نامه ها، جمع آوری و به صورت پیوست تنظیم، تدوین و جهت تصویب نهایی به شورای عالی برنامه ریزی پیشنهاد شد. شورای عالی برنامه ریزی طی جلسات ۲۸۵ تا ۲۹۱ خود، این پیشنهادها را بررسی و با اصلاحاتی آن را تصویب کرد.

این آئین‌نامه جایگزین آئین‌نامه قبلی می‌شود و از آغاز سال تحصیلی ۱۳۷۳-۷۴ برای دانشجویان ورودی این سال و بعد از آن لازم‌الاجرا است و به موجب آن همه آئین‌نامه‌ها و بخشنامه‌های قبلی مغایر با آن، برای مشمولان این آئین‌نامه لغو می‌گردد.

اینک توجه مجریان محترم را به نکات زیر جلب می‌نماید:

۱. در این آئین‌نامه تنها به ذکر اصول اکتفا شده است، آنجا که ساکت است تصمیم‌گیری بر عهده کمیته یا شورای تحصیلات تکمیلی موسسه ذیربط است.

۲. از شرایط آئین‌نامه‌نویسی، روشنی و غیرقابل تفسیر بودن کلمات، سادگی عبارات، وسعت دامنه اجرا، قابلیت درک و جامع بودن آن است. در اینجا کوشش شده است که این نکات، تا آنجا که ممکن است رعایت شود. مع‌هذا اگر ابهامی در اصول آن پدید آید، رفع یا تفسیر آن بر عهده کمیسیون تدوین آئین‌نامه‌ها است.

۳. زمان اجرای این آئین‌نامه، از سال تحصیلی ۱۳۷۳-۷۴ و بعد از آن است ولی از آنجا که با آئین‌نامه‌های قبلی تفاوت اصولی ندارد، قابلیت تطبیق و تسری به دانشجویان فعلی را نیز دارد. مع‌هذا تطبیق باید بانظر کمیته یا شورای تحصیلات تکمیلی موسسه صورت گیرد.

۴. لازم است دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی دانشجویان را از آغاز تحصیل با مواد این آئین‌نامه آشنا سازند و به هنگام نامنویسی در نخستین نیمسال تحصیلی و ابتدای هر سال تحصیلی اهم مواد آن در اختیار دانشجویان قرار دهند.

در پایان از کلیه اعضای محترم هیأت علمی، دست‌اندرکاران و مسوولان اجرایی، دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی انتظار دارد با توکل به خداوند متعال در تحقق اهداف مقدس انقلاب فرهنگی که در وصیت‌نامه الهی سیاسی حضرت امام رضوان الله تعالی علیه به آن تکیه شده است، تلاش نمایند و در این راه از هر نوع کوششی دریغ نمایند و انشالله موفق و موید به تاییدات الهی باشند.

باآرزوی توفیق الهی
دکتر سید محمدرضا هاشمی گلپایگانی
وزیر فرهنگ و آموزش عالی

آئین‌نامه دوره کارشناسی ارشد ناپيوسته

فصل اول: کلیات

ماده ۱: تعریف

دوره کارشناسی ارشد، یکی از دوره‌های آموزش عالی بالاتر از دوره کارشناسی است، که پس از آن به اجرا در می‌آید و سرانجام به اعطاء مدرک کارشناسی ارشد در رشته مربوط منتهی می‌گردد.

تیسره:

در این آئین‌نامه، به منظور اختصار، به همه دانشگاهها و موسسات آموزش عالی، پژوهشگاهها و مراکز تحقیقاتی مجاز، که در مقاطع تحصیلی کارشناسی ارشد و دکتری (تحصیلات تکمیلی) فعالیت دارند، «موسسه» گفته می‌شود. منظور از کمیته تحصیلات تکمیلی، کمیته یا شورایی است که در این زمینه، در سطح گروه یا دانشکده تشکیل می‌شود.

ماده ۲: هدف

هدف از ایجاد دوره کارشناسی ارشد، گسترش دانش و تربیت متخصصان و پژوهشگرانی است، که با فراگیری آموزشهای لازم و آشنایی با روشهای پژوهش علمی، مهارت لازم برای آموزش، پژوهش و خدمات پیدا می‌کنند.

فصل دوم: شرایط ورود

ماده ۲: شرایط ورود به دوره به شرح زیر است:

- ۳-۱: داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی
 - ۳-۲: داشتن گواهینامه پایان دوره کارشناسی یا بالاتر مورد تأیید وزارت فرهنگ و آموزش عالی و یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در رشته‌های مورد قبول (به تشخیص شورای عالی برنامه‌ریزی)
 - ۳-۳: برخورداری از توانایی جسمی لازم و متناسب با رشته تحصیلی
 - ۳-۴: موفقیت در آزمون ورودی دوره
- تبصره:** مدرک معادل کارشناسی برای ورود به این دوره‌ها فاقد اعتبار است.

فصل سوم: واحدهای درسی

ماده ۴:

تعداد کل واحدهای درسی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته، با احتساب واحد پایان‌نامه، برحسب رشته، حداقل ۲۸ و حداکثر ۳۲ واحد است.

تبصره ۱: چنانچه به تشخیص کمیته تحصیلات تکمیلی، گذراندن تعدادی از واحدهای درسی دوره کارشناسی، به عنوان دروس کمبود یا جبرانی، برای دانشجو، ضروری تشخیص داده شود، وی مکلف است آن دروس را براساس برنامه مصوب، اضافه بر واحدهای درسی مقرر در دوره کارشناسی ارشد و مطابق این آئین‌نامه بگذراند. تعداد دروس جبرانی در هر رشته حداکثر ۲۴ واحد است.

تبصره ۲: در انتخاب دروس، اولویت با دروس جبرانی است، تعیین تعداد و نوع دروس و زمان انتخاب آنها در چهارچوب برنامه مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی، بر عهده کمیته تحصیلات تکمیلی موسسه ذیربط است.

تبصره ۳: به ازای گذراندن هر ۱۲ واحد درسی از دروس جبرانی، یک نیمسال تحصیلی، به طول مدت تحصیل دانشجو افزوده می‌شود.

ماده ۵:

تعداد واحد پایان‌نامه کارشناسی ارشد، برای همه رشته‌ها بین ۴ تا ۱۰ واحد درسی، مطابق برنامه مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی است.

ماده ۶:

دانشجوی دوره کارشناسی ارشد مجاز است در هر نیمسال تحصیلی بین ۸ تا ۱۴ واحد درسی را انتخاب کند و در موارد استثنایی، با صلاحدید کمیته تحصیلات تکمیلی، این تعداد می‌تواند به ۱۶ واحد افزایش یابد.

تبصره ۱: در آخرین نیمسال تحصیلی، نام‌نویسی دانشجو در کمتر از ۸ واحد درسی بلامانع است.

تبصره ۲: دانشجویانی که برخی از دروس دوره کارشناسی ارشد را در دوره کارشناسی گذرانده‌اند نمی‌توانند آن درس یا دروس را مجدداً در دوره کارشناسی ارشد بگذرانند. این دانشجویان باید با گرفتن دیگر دروس انتخابی جمع واحدهای درسی خود را به حدنصاب مندرج در برنامه مصوب برسانند.

فصل چهارم: حضور و غیاب

ماده ۷:

حضور دانشجو در تمامی برنامه‌های درسی و دیگر فعالیتهای آموزشی و پژوهشی دوره الزامی است. غیبت دانشجو در هر درس نباید از چهار هفدهم مجموع ساعات آن درس تجاوز کند، در غیر اینصورت نمره دانشجو در آن درس صفر محسوب می‌شود.

تبصره:

در صورتی که غیبت دانشجو در یک درس، بیش از حد مجاز بوده و از نظر موسسه، موجه تشخیص داده شود، آن درس از مجموعه دروس انتخابی دانشجو حذف می‌شود. در این صورت رعایت حدنصاب ۸ واحد در آن نیمسال الزامی نیست. ولی آن نیمسال از نظر طول تحصیل برای دانشجو یک نیمسال کامل محسوب می‌شود.

ماده ۸:

غیبت غیرموجه در امتحان هر درس موجب گرفتن نمره صفر برای آن درس است.

تبصره:

در صورتی که غیبت دانشجو در امتحان، از نظر موسسه موجه تشخیص داده شود، درس مزبور حذف می‌شود.

فصل پنجم: طول دوره، مرخصی تحصیلی و انصراف از تحصیل

ماده ۹:

طول دوره مدتی است که دانشجو باید دروس تعیین شده در این دوره را با پایان‌نامه براساس مقررات مربوط به اتمام برساند. طول دوره کارشناسی ارشد ناپوسته ۲ سال است. **تبصره:** کمیته تحصیلات تکمیلی می‌تواند در صورت لزوم و حسب مورد یک و حداکثر تا دو نیمسال تحصیلی به طول دوره دانشجو اضافه کند.

ماده ۱۰:

دانشجوی دوره کارشناسی ارشد می‌تواند حداکثر برای یک نیمسال تحصیلی، با کسب موافقت دانشگاه، از مرخصی تحصیلی استفاده نماید.

تبصره ۱: مدت مرخصی تحصیلی جزو سنوات تحصیلی دانشجو محسوب می‌شود.

تبصره ۲: چنانچه موسسه نتواند حداقل واحدهای درسی را در یک نیمسال تحصیلی ارائه دهد، به نسبت کسر واحدهای ارائه شده، به طول دوره دانشجو افزوده می‌شود. در هر صورت طول دوره تحصیل نباید از سه سال تجاوز نماید.

تبصره ۳: درخواست مرخصی باید قبل از شروع نام نویسی در هر نیمسال تحصیلی به موسسه مربوط تسلیم و موافقت آن موسسه کسب گردد. موافقت موسسه با مرخصی تحصیلی دانشجو با توجه به وضعیت تحصیلی وی صورت می‌گیرد و منوط به این است که ادامه تحصیل دانشجو از آن به بعد با مشکل مواجه نشود.

تبصره ۴: در صورتیکه دانشجو بدون کسب موافقت موسسه حتی برای یک نیمسال، ترک تحصیل نماید از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

ماده ۱۱:

دانشجو می‌تواند به هر دلیل، از تحصیل اعلام انصراف نماید. در این صورت باید درخواست خود را مبنی بر انصراف به موسسه تسلیم نماید. چنانچه دانشجو بعد از یک ماه درخواست خود را پس نگیرد، آن موسسه نسبت به صدور گواهی انصراف اقدام می‌نماید.

تبصره: دانشجوی انصرافی یا اخراجی موظف است به تعهداتی که سپرده است عمل نماید. به هر حال صدور هرگونه گواهینامه و تسلیم ریزنمرات و دریافت مجوز شرکت مجدد در آزمون ورودی منوط به تسویه حساب دانشجو، با موسسه ذیربط است.

فصل ششم: ارزشیابی

ماده ۱۲:

حداقل نمره قبولی در هر درس اعم از دروس دوره و دروس جبرانی در دوره کارشناسی ارشد، ۱۲ است.

تصیه ۱: اگر نمره دانشجو در يك درس انتخابي کمتر از ۱۲ باشد، مي‌تواند باموافقت استاد راهنما به جاي آن درس، درس ديگري را انتخاب نمايد.

تصیه ۲:

در مواردی که ارزشیابی دانشجو در يك درس موكول به فعالیتهايی باشد که با تشخیص استاد مربوط انجام آن درطول يك نیمسال تحصیلی ممکن نیست، ادامه تحصیل دانشجو در آن درس ناتمام محسوب می‌شود. در این صورت باید نمره دانشجو در این درس، حداکثر تا پایان نیمسال تحصیلی بعد، توسط استاد ذیربط به نمره قطعی تبدیل و در کارنامه وی ثبت شود.

ماده ۱۲:

میانگین نمرات دروس دانشجو، در دوره کارشناسی‌ارشد، در هر نیمسال تحصیلی، نباید از ۱۴ کمتر باشد. اگر میانگین نمرات دانشجو در دو نیمسال تحصیلی کمتر از ۱۴ باشد، آن دانشجو از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

تصیه:

نمره دروس پیشنیاز یا جبرانی در کارنامه دانشجو، جداگانه ثبت می‌شود اما در احتساب میانگین نمرات نیمسال تحصیلی و میانگین کل نمرات دانشجو منظور نمی‌شود.

ماده ۱۴:

میانگین کل نمرات دانشجو در پایان دوره نباید از ۱۴ کمتر باشد. در غیر این صورت فارغ‌التحصیل دوره کارشناسی‌ارشد شناخته نمی‌شود.

تصیه ۱:

دانشجویی که پس از گذراندن کلیه واحدهای درسی دوره، میانگین کل نمرات او از ۱۴ کمتر باشد، در صورتی که حداکثر مدت مجاز تحصیل وی به پایان نرسیده باشد، می‌تواند تا ۱۶ واحد از دروسی را که در آنها نمره کمتر از ۱۴ گرفته است، فقط در يك نیمسال تحصیلی تکرار کند و در صورت جبران کمبود میانگین کل، فارغ‌التحصیل شود.

تصیه ۲:

به دانشجویی که نتواند میانگین کل نمرات خود را به حد نصاب ۱۴ برساند، در صورتی که میانگین نمرات او ۱۲ یا بیشتر باشد، با رعایت ماده ۱۳ و به شرط گذراندن پایان‌نامه مدرک معادل کارشناسی‌ارشد در رشته مربوط داده خواهد شد.

فصل هفتم: پایان‌نامه

ماده ۱۵:

تهیه پایان‌نامه آخرین بخش دوره کارشناسی‌ارشد است که طی آن دانشجو موظف است در يك زمینه مربوط به رشته تحصیلی خود، زیر نظر استاد راهنما به تحقیق و تتبع بپردازد.

ماده ۱۶:

استاد راهنما با پیشنهاد دانشجو و موافقت استاد و تایید کمیته تحصیلات تکمیلی، از اعضای هیأت علمی موسسه یا خارج از موسسه با حداقل مرتبه استادیاری تعیین می‌گردد.

تصیه ۱:

چنانچه استاد راهنما، خارج از موسسه آموزش عالی انتخاب می‌شود به جاي شرط استادیاری داشتن مدرک دکتری الزامی است.

تصیه ۲:

در رشته‌هایی که استادیار به تعداد کافی وجود ندارد، استاد راهنما را می‌توان با تایید کمیته تحصیلات تکمیلی از بین مربیان برجسته موسسه و دارای حداقل ۱۰ سال سابقه کار مفید آموزشی و پژوهشی انتخاب کرد.

ماده ۱۷:

دانشجو موظف است پس از پایان نیمسال اول و قبل از شروع نیمسال سوم تحصیلی موضوع پایان‌نامه خود را با نظر استاد راهنما انتخاب کند.

موضوع پایان نامه پس از تأیید کمیته تحصیلات تکمیلی قطعیت می‌یابد.

ماده ۱۸:

استاد مشاور به پیشنهاد استاد راهنما و پس از تأیید کمیته تحصیلات تکمیلی از بین اعضای هیأت علمی یا متخصصان و محققان مربوط انتخاب می‌شود.

ماده ۱۹:

ارزشیابی پایان‌نامه در جلسه دفاعیه توسط هیأت داوران، متشکل از استاد راهنما، استاد مشاور و حداقل یک نفر نماینده کمیته تحصیلات تکمیلی و دو نفر از بین اعضای هیأت علمی یا متخصصان و محققان داخل یا خارج موسسه صورت می‌گیرد.

ماده ۲۰:

پایان‌نامه توسط هیأت داوران در پنج درجه ارزشیابی شده و به هر درجه نمره‌ای تعلق می‌گیرد و این نمره در میانگین کل نمرات دانشجو محاسبه می‌شود.
نمره از ۱۸ تا ۲۰: عالی،
نمره از ۱۶ تا ۱۸: بسیار خوب،
نمره از ۱۴ تا ۱۶: خوب،
نمره از ۱۲ تا ۱۴: قابل قبول،
نمره از ۱۲ کمتر: غیر قابل قبول،

ماده ۲۱:

دانشجو پس از انتخاب پایان‌نامه، تا زمانی که آن را به پایان نرسانده است، موظف است براساس تقویم دانشگاهی در نیمسال (های) بعد نیز برای آن ثبت‌نام نماید. در این حال نمره پایان‌نامه در آخرین نیمسال تحصیلی، وارد کارنامه دانشجو می‌شود و در میانگین نمرات او منظور خواهد شد.

ماده ۲۲:

در صورتی که پایان‌نامه، از نظر هیأت داوران، غیرقابل قبول تشخیص داده شود، دانشجو می‌تواند در مدتی که از حداکثر مدت مجاز تحصیل وی تجاوز نکند، پایان‌نامه خود را کامل و بار دیگر در زمانی که هیأت داوران تعیین می‌کند از آن دفاع نماید.
تبصره: در صورتیکه دانشجو در مدت مجاز تحصیل، موفق به گذراندن پایان‌نامه خود نشود، می‌تواند معادل تعداد واحدهای پایان‌نامه، درس یا دروسی را که کمیته تحصیلات تکمیلی تعیین می‌کند، اخذ و حداکثر در یک نیمسال تحصیلی، آن درس یا دروس را با موفقیت بگذراند. در این حال میانگین کل نمرات دانشجو، حداقل ۱۴ باشد، به وی مدرک معادل کارشناسی ارشد در رشته مربوط داده خواهد شد. در غیر این صورت به وی مدرکی تعلق نمی‌گیرد.

فصل هشتم: سایر مقررات

ماده ۲۳:

انتقال و تغییررشته در دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته ممنوع است.

ماده ۲۴:

در صورتی که ارائه برخی از دروس، در یک رشته و در یک زمان معین، در موسسه ممکن نباشد، دانشجو می‌تواند آن دروس را با موافقت استاد راهنما و تأیید کمیته تحصیلات تکمیلی، در یکی از موسسات آموزش عالی دیگر که مجری دوره است به صورت مهمان بگذراند. در این حال کسب موافقت موسسه مقصد هم ضروری است و تعداد واحدهای درسی دانشجوي میهمان در يك موسسه نباید از نصف واحدهای درسی دوره تجاوز نماید.

ماده ۲۵:

آئین‌نامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد در ۸ فصل و ۲۵ ماده و ۲۰ تبصره در دوپست و نود و یکمین جلسه شورای عالی برنامه‌ریزی مورخ ۱۳۷۳/۱۰/۲۵ به تصویب رسید.
این آئین‌نامه از ابتدای سال تحصیلی ۷۴-۱۳۷۳ در همه دانشگاهها و پژوهشگاهها و موسسات آموزشی عالی سراسر کشور لازم الاجرا است و از تاریخ ابلاغ آن، آئین‌نامه قبلی و

تمام مقررات بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های م‌غایر با آن برای دانشجویان مشمول این آئین‌نامه لغو می‌گردد. دانشجویان ورودی سال‌های قبل از سال تحصیلی ۱۳۷۲-۷۴ نیز می‌توانند با موافقت شورای تحصیلات تکمیلی موسسه وضعیت خود را با آئین‌نامه جدید تطبیق داده و براساس آن فارغ‌التحصیل شوند